

[Miljøministeren.]

længere tid. Så enkelt er det; man behøver ikke gøre det så indviklet.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-6

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1, § 7, således ændret, §§ 8-36, ændringsforslag nr. 2, § 37, således ændret, og §§ 38 og 39 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af byggelov. (Foranstaltninger vedrørende råstofforbrug m. v.).

(Lovforslag nr. L 47. Fremsat 8/3 77. Første behandling 18/3 77. Betænkning 12/5 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2, om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om mærkning og skiltning med pris m. v.

(Lovforslag nr. L 37. Fremsat 3/3 77. Første behandling 10/3 77. Betænkning 20/5 77).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne starte med at knytte nogle bemærkninger til nogle af de ændringsforslag, der ligger i denne betænkning. DKP har fremsat et ændringsforslag, som er identisk med § 6 i det lovudkast, som forbrugerkommissionen i sin tid udarbejdede. Allerede ved første behandling af forslaget beklagede jeg på mit partis vegne, at ministeren ikke havde medtaget denne paragraf i sit lovforslag. Men jeg gav også udtryk for, at jeg forstod de motiver, der lå bag, nemlig hensynet til monopoltilsynets faktiske muligheder for at inddrage dette område - med de øjeblikkelige arbejdsvilkår, der er i tilsynet.

I udvalget har vi haft en drøftelse med ministeren om monopoltilsynet, og det ligger klart, at med de arbejdsvilkår, vi i dette hus byder monopoltilsynet, er det for øjeblikket ikke muligt at pålægge monopoltilsynet den arbejdsopgave, som ændringsforslaget vil give. Socialdemokratiet har i erhvervsudvalget bedt ministeren om straks i den nye samling at sørge for, at udvalget får mulighed for at aflægge et besøg i monopoltilsynet med henblik på en videre drøftelse af monopoltilsynets arbejde og arbejdsvilkår.

Uanset at jeg kan være enig i ændringsforslagets intention, må jeg konstatere, at det ikke vil være realistisk at føre det ud i livet på nuværende tidspunkt, og mit parti vil derfor stemme imod forslaget.

Vi vil også stemme imod ændringsforslag nr. 2 og 3, men vi kan stemme for ændringsforslaget om den ændrede ikrafttrædelsesdato.

Fremskridtspartiet, venstre og konservative

[Dorte Bennedsen.]

har i betænkningen afgivet en fælles mindretalsudtalelse, som er en demonstration af uvidenhed om de faktiske forhold, dette lovforslag omhandler.

Når det siges, at det kun er i ubetydeligt omfang, der i dag i detailhandelen ikke allerede er indført prismærkning ad frivillighedens vej, afslører det kun, at de herrer, som har lagt pen til dette skriverseri, øjensynlig ikke har megen kontakt med det arbejde, der hedder at handle og købe ind.

Senere siges det, at forslaget vil betyde en fordyrelse af administrationen i erhvervslivet. Begrundelsen for denne påstand er unægtelig vanskelig at få øje på, når mindretallet samtidig påstår, at erhvervslivet allerede ad frivillighedens vej har gennemført lovforslaget.

Endelig siges det også, at udvidelsen af antallet af medarbejdere i monopoltilsynet bør føre til overvejelse om nedsættelse af tilskuddet til Forbrugerrådet. Det er jo en ærlig sag at have den opfattelse, at vi her i landet ikke bør ofre penge på forbrugerpolitisk arbejde. Jeg deler ikke denne opfattelse, men jeg vil ikke anfægte andres ret til at have den. Men hvis man ønsker, at ens standpunkter skal tages seriøst, kræver det, at man er i stand til at argumentere for dem blot nogenlunde i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Når mindretallet mener, at udvidelsen af antallet af prisinspektører skal føre til indskrænkning af Forbrugerrådets virksomhed, afslører det hermed, at det ikke har villet ulejlige sig med at finde ud af, hvad Forbrugerrådets arbejdsfelt er. Det er åbenbart ikke kommet længere end til den 30-40 år gamle opfattelse, at forbrugerpolitik blot er sammenlignende vare- og prisundersøgelser.

Jeg må gøre mindretallet opmærksom på, at ansættelse af nok så mange prisinspektører ikke i nævneværdig grad vil ændre ved Forbrugerrådets arbejdsområde. Forbrugeroplysning, forbrugerundervisning, repræsentation i udvalg og nævn, klagebehandling, EF-arbejde og en række andre opgaver, pålagt Forbrugerrådet af vedtagelser i dette ting, vil fortsat pålægge Forbrugerrådet arbejdsopgaver til det yderste af, hvad det er i stand til at præstere med en begrænset medarbejderstab.

Jeg er for længst holdt op med at undre mig over det konservative folkeparti, men jeg skal indrømme, at det overraskede mig, at også

venstre er hoppet på vognen med fremskridtspartiets udokumenterede dogmer. Jeg synes, venstre skylder både sig selv og os andre, at de har skaffet sig de fornødne oplysninger og facts, før de udtaler sig så kategorisk, som det her er tilfældet.

Til slut skal jeg blot udtrykke min glæde over, at dette forslag endelig bliver ført ud i livet. Dets forhistorie er, at folketinget i 1970 bad forbrugercommissionen om hurtigst muligt at udarbejde et udkast til lov om mærkning og skiltning. Allerede i 1971 afleverede commissionen sit forslag. Med dette forslag in mente kan ingen beskyldte folketinget for at lave hastværksarbejde; 6 år har det taget at føre egne initiativer frem til realiteter. Men den, der ager med stude, kommer jo også med, selv om det altså har taget sin tid.

H. C. Hansen (FP):

Det lovforslag, som ligger på bordet nu, er efter mit partis opfattelse fuldstændig unødvendigt og fordyrende. Det er under udvalgets arbejde blevet oplyst, at der til at gennemføre den nødvendige kontrol med detailhandlende og håndværkere skal ansættes 13 nye embedsmænd under monopoltilsynet. Heraf skal de 5 bevæge sig omkring hos de erhvervsdrivende, hos detailhandlerne, hos de små håndværksmestre for at kontrollere, om nu også herreekviperingshandleren har mærket alle sokkerne, om isenkræmmeren har mærket alle skruetrækkerne, osv. osv. Hjemme på kontoret skal så sidde 8, der skriver rapporter, fører kartoteker og registrerer osv. osv. Og det på et tidspunkt, hvor hele landets økonomiske situation er anspændt til det yderste, og hvor der burde være tale om besparelser.

Hvordan bliver sådan en lov da til? Vi har under udvalgsarbejdet gjort et ihærdigt arbejde både fra mit eget partis side, fra venstres og fra det konservative folkepartis side, og vi mener, at vi har gennemhullet denne lov som fuldstændig unødvendig. Men så viser det sig i sidste øjeblik, da det ser ud, som om der er et flertal imod denne lovgivning i udvalget, at det er augustforligsstof. Jeg må komplimentere det socialdemokratiske parti, der har et par generationers erfaring i den slags forlig. I en sen natteperiode, formentlig noget i retning af kl. 3.30 eller 25 minutter i 4 om natten, vedtages altså en sådan lovgivning. Det er den måde, det radikale venstre er ansvarligt på, det er den

[H. C. Hansen.]

måde kristeligt folkeparti er sagligt på, det er den måde, centrum-demokraterne får folkestyret til at fungere på. Jeg siger: vel bekomme!

Jens Peter Jensen (V):

Da det er en andenbehandling, skal jeg ikke gå ind i førstebehandlingsstoffet, men blot henviser til betænkningen vedrørende de ændringsforslag, som vi vil støtte, nr. 2 og nr. 3.

Jeg vil bede fru Dorte Bennedsen lægge mærke til, at der på side 2 i betænkningen er sket en vis mildnelse af vor mindretalsudtalelse i forhold til det udkast, som fru tidligere har stiftet bekendtskab med. Jeg skal ikke opgive kilden til denne mildnelse.

Til slut vil jeg sige, at det er rigtigt, det er forligsstof, og derfor kan vi ingen vegne komme; musefælden klapper, men den går en gammel rotte ikke i.

John Winther (KF):

Det sidste kan også komme til at gælde for unge rotter. Jeg røber næppe nogen særlig hemmelighed, når jeg afslører, at det konservative folkeparti ikke har megen sympati for det lovforslag, der nu ligger her til vedtagelse, og vi agter at stemme imod det ved tredje behandling. Vi finder, at det på alle områder er en helt overflødig lov. Dens hovedsigte er at gøre åben prismærkning i detailhandelen obligatorisk, og det betyder med andre ord, at detailhandlere, der ikke overholder denne pligt, vil blive kriminaliseret.

Det er beklageligt, at et flertal i udvalget ikke har kunnet overbevise om, at der for langt den største del af detailhandelen allerede ad frivillighedens vej er gennemført en åben prismærkning. Der er helt naturlige årsager hertil, nemlig at der i stadig større grad inden for erhvervslivet konkurreres såvel på kvalitet som på pris. Det er derfor helt unødvendigt at lovgive på et område, hvor erhvervslivet allerede på fuldt tilfredsstillende vis har løst opgaven.

På de få områder, hvor der i dag ikke prismærkes, er der helt naturlige årsager hertil. Det kan gælde, hvis varerne er i en meget høj prisklasse, som f. eks. i juvelérforretninger, hvor man ikke ønsker at skilte med priserne, bl. a. for at undgå at friste til tyverier. Det kan gælde for forretninger, hvor kun en uvæsentlig del af salget finder sted i detailhandelen; det gælder f. eks. i trælastbranchen. Det kan gælde

for handel med brugte varer, og det kan gælde for handel, hvor indbytning af bytteobjekt kan være medbestemmende for varens endelige prisfastsættelse, og mange andre eksempler kan nævnes.

At loven vil være svær at tolke og kontrollere, fremgår også af den kendsgerning, at der skal ske ikke mindre end 13 nyansættelser i monopoltilsynet til en årlig merudgift i millionklassen.

Hvis dette skal opfattes som værende til forbrugers fordel, må det være naturligt at se på, om det fortsat er nødvendigt at yde så store statstilskud, som tilfældet er, til Forbrugerrådets arbejde.

Vi må altså konstatere, at den nye lov betyder øgede byrder for detailhandelen og øgede offentlige udgifter, uden at forbrugeren på noget reelt område stilles bedre, end han allerede er stillet. Det er en meget høj pris at betale for ingenting.

Jeg skal beklage, at der ikke i udvalget har kunnet opnås enighed om at slette § 7, stk. 2. Som det fremgår af forslaget, lægger den bestemmelse de største byrder på detailhandelen. Vi vil derfor her ved anden behandling støtte ændringsforslaget om, at dette stykke udgår.

Det er også beklageligt, og det er overraskende, at selv et så beskedent forslag som forslaget om at gøre anke opsættende ikke har kunnet imødekommes. Vi vil også støtte dette ændringsforslag her ved anden behandling.

Melchior (CD):

Det her foreliggende lovforslag er ikke lige min kop te. Jeg kan godt temmelig langt dele det synspunkt, at det ikke bringer meget nyt, og at det derfor ikke er meget nødvendigt. Når jeg siger, lovforslaget ikke indeholder meget nyt, så mener jeg i forhold til gældende praksis. Fru Dorte Bennedsen læste mindretallets udtalelse på sin måde, som jeg ikke her skal hverken anfægte eller diskutere. Blot vil jeg gøre opmærksom på, at den kan også læses på en anden måde, og læst, som jeg læser den, så står der nærmest i disse betragtninger, at det ikke gør ret meget, at vi får denne lov, altså set med modstandernes øjne, fordi det meste af, hvad den foreskriver, allerede findes i praksis. O.k., der er spørgsmålet om et – meget lille – antal nyansættelser, men jeg synes ærlig talt, dette tal er for lille til at kunne fremkalde de helt store følelser. Men jeg læser som sagt mindretallets udtalelse på den måde, at konkurren-

[Melchior.]

ceforhold og åbenhed, således som den findes mellem erhvervslivet og forbrugerne, allerede har tilvejebragt en situation for langt den overvejende del af markedet, som svarer til den, loven tilsigter.

I mit arbejde med reklame på forskellige planer er jeg da også kommet til den overbevisning, at der findes ingen salgsudstilling og ingen salgsannoncering eller salgsbestræbelser i øvrigt, der fortier prisen på en vare. Alene dette fornuftmæssige synspunkt til animere langt de fleste, der har varer af falbyde, til at gøre det, som her lovmæssigt foreskrives.

O.k., vi er ikke begejstrede for at skulle indføre nye kontrolinstanser, vi er ikke begejstrede for at skulle indføre strafferammer for overtrædelser, som vi sådan set ikke tror vil få nogen aktualitet. Det vil forhåbentlig blot blive ord på papiret. Men som det er sagt, er forslaget et led i en samlet aftale. Fremskridtspartiets ordfører var inde på, at disse love var lavet tyve minutter i fire en morgen. Da jeg mener at vide, at han ikke selv har været med til at lave dem, undrer det mig, at han ved det så nøjagtigt. Jeg er vidende om, at det forholder sig sådan, som fru Dorte Bennedsen redegjorde for heroppe, at arbejdet med denne lov har stået på i årevis, og den omstændighed, at lovens vedtagelse indgik i et samlet kompleks af aftaler i august måned i fjor, betyder ikke, at forslaget blev opfundet eller gennearbejdet i en sen natte-time, så denne kritik finder jeg helt værdiløs i forhold til, hvad sagen her drejer sig om.

Vi vil stemme for lovforslaget. Mus eller rotte eller kat eller andre mere eller mindre tamme husdyr – der er ikke nogen fælde, der klapper. Men det lyder kønt, og jeg kan atter komplimentere den kollega, som morede sig over musefældeopfindelsen. Han ved jo godt, at det, det drejer sig om, er, at der foreligger nogle aftaler, der holdes. Når man siger det på den måde, så lyder det jo helt anderledes. Vi vil altså holde aftalen. Vi er overbevist om, at både forbrugere og handelsstand vil kunne leve særdeles godt sammen med denne lov.

Ole Olsen (SF):

Socialistisk folkeparti vil ved tredje behandling stemme for lovforslaget. Vi gør det med en vis sorg. Vi synes, at forringelsen i forhold til det lovudkast, der var i forbrugerkommis-

sionens betænkning, er lidt for stor. Men vi erkender da, at der ligger nogle fremskridt i lovforslaget.

Man må undre sig over det kendskab, som fremskridtspartiet, venstre og konservative har til erhvervslivet, når man hører deres udtalelser heroppefra. Det er jo partier, som anses for at være specielt erhvervsvenlige og tale erhvervslivets sag, men når man hører dem udtale sig heroppefra, fremgår det ikke rigtig, at de skulle have noget større kendskab til erhvervslivet. Nu kom det måske frem i den konservative ordførers tale, hvad der egentlig lå bag, nemlig et ønske om, at den del af detailhandelen, som for øjeblikket ikke skiltes frivilligt, ikke skal drages ind under skiltningen. Sagen er jo den, at på en meget stor del af de områder, hvor der ikke skiltes, skiltes man ikke, fordi man meget nødig vil frem med en åben pris. Man sjakrer om prisen. De lidt mindre kloge, der kommer ind i butikken, får lov til at betale en høj pris. Den mere kloge kan sjakre om prisen og kan opnå en lavere pris. Meningen med skiltningen er jo, at de rabatter, man giver nogle, skal offentliggøres, så man har en åben og ærlig pris, sådan at alle har chance for at købe til samme pris. Det motiv, der ligger bag de tre partiers indstilling, må være, at de varetager netop disse branchers interesser.

Man forstår heller ikke den store forskrækelse, for det er da rigtigt, at der på mange områder skiltes fuldstændig frivilligt. Men det er også rigtigt, at på nogle områder har det været fantastisk svært at få gennemtvunget en skiltning med den nuværende lovgivning.

Med hensyn til ændringsforslagene vil jeg sige, at dem, der er stillet af de borgerlige partier, kan vi ikke støtte. Vi vil stemme imod dem. Forslaget om ændret dato vil vi støtte.

Desværre kan vi ikke stemme for kommunisternes ændringsforslag. Begrundelsen herfor er den samme, som fru Dorte Bennedsen anførte. Gennemførte man dette forslag i dag – hvilket i og for sig ville være ønskeligt – ja, så har monopoltilsynet ikke det nødvendige mandskab til rådighed til at administrere ordningen, og det vil sige, at det vil gå ud over anden lovgivning. Vi opnår måske blot, at al lovgivningen bliver dårligt administreret. Det er et skoleeksempel på, at vi her i folketinget skal passe på ikke at gennemføre lovgivning, der i sig selv er ønskelig, hvis vi ikke er villige til at

[Ole Olsen.]

tage de administrative konsekvenser af den lovgivning, vi laver. Jeg tror, at vi let kan komme til at skade meget mere, end vi gavner, hvis vi i vores velvilje gennemfører et ændringsforslag som det, kommunisterne har lagt frem. Det samme gælder mange andre love.

Vi er imidlertid heller ikke stemt for at stemme imod. Socialistisk folkeparti mener ikke at kunne tage et medansvar for, at man ikke for lang tid siden har skaffet en sådan udvidelse af administrationen, at man kan administrere et lovforslag som det, kommunisterne foreslår gennemført. Det er jo sådan, at man ikke uden videre fra den ene dag til den anden kan sætte alt for mange folk ind i en eller anden administrationsgren. Det tager ret lang tid at få gennemført en optræning, og det er nok rigtigt, at det maksimale, man kan klare, er det, der nu bliver foreslået fra ministerens side.

Da vi i og for sig synes, at ændringsforslaget fra kommunisterne materielt set er godt, kommer vi til den logiske konsekvens, at vi vil undlade at stemme vedrørende dette ændringsforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Den 19. november 1975 fremsatte kommunisterne forslag i folketinget til lov om mærkning og skiltning m.v. Det var ikke helt vores egen opfindelse, for vort lovforslag var identisk med det, som forbrugerkommissionens flertal fremsatte. Det forslag, som vi fremsatte, tvang vi ikke frem til en tredjebehandling her i folketinget fordi vi fik lovning på, at handelsministeren på et senere tidspunkt ville fremkomme med et forslag; begrundelsen var, at der alligevel var gået nogen tid, og at det var nødvendigt at se på visse ting, inden et sådant forslag blev fremsat. Nu har vi fået et sådant forslag, og det er det, vi har behandlet i udvalget.

Jeg vil gerne sige, at der er en ganske alvorlig forringelse i det forslag, som ministeren kom med, i forhold til forbrugerkommissionens, som også var kommunisternes. Det drejer sig om den affattelse, man havde givet § 7. Det er en klar forringelse i forhold til det, som forbrugerkommissionens flertal havde ønsket.

Om ændringsforslagene skal jeg sige, at vi går imod de ændringsforslag, nr. 2 og 3, der er stillet af fremskridtspartiet, venstre og konservative, og vi støtter det ændringsforslag, nr.

4, der er fremsat af ministeren, om ikrafttrædelsesdatoen.

Vi hører her i debatten fremskridtspartiets ordfører sige, at dette forslag er unødvendigt, og at det er fordyrende, men vi hører ikke et eneste ord om forbrugerne. Ja men det, hele forslaget drejer sig om, er faktisk at tjene nogle forbrugerinteresser. Det er altså det, man ikke vil være med til. Det var detailhandelens besværligheder og andre ting i den forbindelse, man hæftede sig ved. Så er det noget underligt noget, man har skrevet i betænkningen fra mindretallet, for dér siger man:

»Mindretallet finder, at det kun er i ubetydeligt omfang, der i dag i detailhandelen ikke allerede er indført prismærkning ad frivillighedens vej.«

Så kan det da ikke samtidig være en kæmpebelastning, man nu vil vælte ud over detailhandelen.

Det vigtigste ændringsforslag er stillet af kommunisterne, og det er ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 7. Den foreslåede nye affattelse er helt identisk med forbrugerkommissionens affattelse af denne paragraf. Derfor kan jeg ikke helt tage for gode varer, når den socialdemokratiske ordfører, fru Dorte Bennedsen, siger, at det ikke er realistisk. Hvorfor er det ikke realistisk i dag, når det var realistisk for nogle år siden?

Man skal i denne forbindelse ikke alene hæfte sig ved monopoltilsynets kontrolforanstaltninger. Alene det, at monopoltilsynet kan fastsætte visse regler på det ene og det andet område, som det fremgår af paragraffen, virker i sig selv til gavn for forbrugerne. I næste omgang kommer så kontrollen ind. Det gælder jo alt, hvad monopoltilsynet fastsætter.

Kommunisternes konklusion må være, at man bør vedtage det forslag, som kommunisterne i sin tid fremsatte, og som er i overensstemmelse med forbrugerkommissionens flertal, og det kan man opnå ved først at vedtage ændringsforslag nr. 1, som vi har stillet, og derefter stemme for lovforslaget.

Wilhelm (VS):

VS vil støtte forbrugerkommissionens formulering af § 7, som DKP med sit ændringsforslag har givet os mulighed for at stemme for. Vi kan også støtte ændringsforslag nr. 4 om ikrafttrædelsestidspunktet.

Når DKPs ændringsforslag bliver forkastet,

[Wilhelm.]

så står vi tilbage med de overvejelser, vi gjorde os ved førstebehandlingen af dette lovforslag: hvorvidt det overhovedet er disse foranstaltninger værd, hvor meget forbrugerstøtte der egentlig ligger i disse meget begrænsede – men administrativt ikke helt ubetydelige – skridt, der ligger i det, der så er tilbage.

Vi har ikke siden førstebehandlingen, hvor vi udtrykte disse betænkeligheder, fundet noget, der taler for, at det samlede forslag uden forbrugerkommissionens formulering af § 7 er særlig meget værd; vi har heller ikke fundet noget, der svækker vore betænkeligheder ved det samlede resultat. Hvis det derfor går, som det ser ud til i dag, at ændringsforslag nr. 1 falder, vil vi undlade at stemme vedrørende lovforslaget som helhed.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg synes, det er skuffende, at flere partier ikke kan være med til denne fornuftige lovgivning. Når man tænker på, at der er 3–4 millioner forbrugere her i landet, så synes jeg ikke, at nyansættelse af 13 personer i monopoltilsynet kan siges at være urimeligt for at sikre, at disse forbrugere får bedre sammenligningsgrundlag, når de skal forsøge at forbedre deres realløn ved at gå fra én butik til en anden.

Jeg synes, det vil være urimeligt at gennemføre bestemmelser, som er illusoriske, fordi de ikke bliver kontrolleret. Derfor må det være klart, at hvis man vil gennemføre disse ordninger, hvad jeg finder påkrævet, så må man også bevilge de nødvendige kontrolmuligheder. Det er også grunden til, at jeg må afvise ændringsforslaget fra kommunisterne, for gennemfører man noget i øvrigt fornuftigt uden at være indstillet på at skabe det nødvendige administrationsgrundlag, vil bestemmelserne blive illusoriske. Jeg vil tro, at vi ved nøjere gennemgang af disse problemer vil kunne nå frem til konstruktive forslag om, hvordan noget sådant skal kunne administreres, og hvis man så til den tid kan få tilslutning til bevillinger til det mandskab, der er nødvendigt, så vil det være fornuftigt at gennemføre forslaget.

Melchior (CD):

Jeg skal bare ride en lille kæphest. Jeg er helt enig i handelsministerens udtalelser her. Blot undrer jeg mig over, hvor han gør af den sidste 1–1½ million forbrugere. Jeg formoder,

at alle 5,1 million danskere er forbrugere; selv om de ikke er indkøbschefer alle sammen, så forbruger de vel fra spædbarn og til olding.

Det er væsentligt for mig på ny at få fastslået, at det er et kunstigt skel, man vil opstille mellem forbrugerinteresser og erhvervslivsinteresser. Det er min dybe overbevisning efter mange års erhvervsaktivt arbejde, at der næsten hele vejen igennem er sammenfald af interesser. Alle mennesker er forbrugere, og næsten alle hjem i dette land tager del i det danske erhvervsliv. Derfor ville det være en sund omvurdering, hvis det kunne sive ind både hos opinionsdannere og hos opinionen selv, om jeg så må sige, at der ikke er tale om »på den ene side af bordet« og »på den anden side af bordet« og »mig mod dig« og omvendt, men at det i virkeligheden er de sammenfaldende interesser, der er det afgørende.

Jens Peter Jensen (V):

Jeg kan ganske tilslutte mig det, hr. Melchior siger. Jeg vil føje til over for handelsministeren, at denne sag drejer sig ikke blot om ansættelse af 13 under monopoltilsynet, den drejer sig også om de mange mennesker, der skal arbejde ude i erhvervslivet med disse ting. Vi er ikke i en situation, hvor vi behøver at anstrenge os for at give erhvervslivet unødvendige omkostninger. Det er en fejl hos ministeren og ofte hos hans partifæller, at de kun ser på den ene side af skranken, den offentlige side, men det kan jo ikke være ministeren ubekendt, at hvis man skal spille skak sådan blandt jævne folk, så skal der sidde en på den ene side af brættet og en på den anden.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg synes, handelsministeren og hr. Ole Olsen optræder lidt bagvendt i denne sag. Det, det drejer sig om her, er at vedtage en lov, og hvis man vedtager det ændringsforslag, som kommunisterne har stillet, så kan man ikke tillade sig at sige, at en lov, der vedtages herinde i folketinget, er illusorisk. Jeg vil da mene, at love, der vedtages her i folketinget, er nogle, der skal føres ud i livet. Jeg synes i virkeligheden, det er en fornærmelse mod folketinget at sige, at det er illusorisk at vedtage et sådant forslag. Så må det være op til ministeren at sørge for, at kontrollen bliver gennemført, og hvis det ikke er nok med 13, så må han for mig gerne antage 19 eller 21. Hvem siger, at der

ikke kan være bevillinger til det? Det er altså en bagvendt facon at argumentere på.

(Kort bemærkning).

Ole Olsen (SF):

Til hr. Kaj Hansen. Vi har jo i udvalget gennemtrawlet de problemstillinger og har fået oplyst, at der kunne ikke skaffes flere bevillinger. Det er på den baggrund, vi vil undlade at stemme vedrørende kommunisternes ændringsforslag, for vi mener altså, det er et dårligt princip at vedtage love, der ikke kan administreres.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Må jeg sige til hr. Melchior, at min argumentation jo vil blive styrket, hvis det ikke var 3 millioner, men 5 millioner. Men jeg må dog i sandhedens interesse alligevel hævde, at der findes nogle af disse 5 millioner forbrugere, der ikke ser på prisskilte; dels er der en del mennesker, der aldrig kommer i butikker, fordi de arbejder, og så findes der altså også mindreårige, der endnu ikke kan læse skilte, og der findes ældre. Jeg tror derfor, at 3 millioner er et meget godt overslag over det antal personer, der har mulighed for at se skiltene og drage nytte af dem.

Over for hr. Jens Peter Jensen vil jeg gerne citere fra mindretalsbetænkningen, som han altså selv er medforslagsstiller til, og hvor der står:

»Lovforslaget vil medføre en unødvendig og fordyrende forøgelse af administrationen såvel i erhvervslivet som i den offentlige sektor, hvor der skal ske ikke mindre end 13 – tretten – nyansættelser i monopoltilsynet til at fortolke loven og kontrollere erhvervslivet.«

Man understreger her tallet 13 som noget voldsomt, hvad jeg finder er at overdrive ganske kraftigt, når det altså drejer sig om noget, der skal være til støtte for 3 millioner forbrugere.

(Kort bemærkning).

Kaj Hansen (DKP):

Jeg må beklage, at udvalgsarbejdet har gjort så dybt indtryk på hr. Ole Olsen, at han nu ikke vil være med til at vedtage en udmærket lov, netop ved indførelse af den rigtige § 7 fra forbrugerkommissionen. Jeg synes slet ikke, det tilkommer hr. Ole Olsen at dømme over,

hvad der kan skaffes bevillinger til senere hen i monopoltilsynet.

Formanden:

Vi plejer ikke at diskutere på korte bemærkninger, men hr. Ole Olsen har ordet for en kort bemærkning, og så håber jeg, det er slut med de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Ole Olsen (SF):

Det reelle problem, som hr. Kaj Hansen åbenbart ikke kan forstå, er, at hvis man dynge fornyet lovstof over på monopoltilsynet, så vil der ske det, at de love, der bliver administreret i forvejen, vil blive administreret dårligere. Det kan da ikke være det, hr. Kaj Hansen vil opnå.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-6

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 113 stemmer mod 12; 6 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes med 89 stemmer mod 42.

§§ 7-10

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes med 87 stemmer mod 45.

§§ 11 og 12

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4, § 13, således ændret, og § 14

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser.

(Lovforslag nr. L 131. Fremsat 29/3 77. Første behandling 11/5 77. Betænkning 20/5 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Kjelgaard (KF):

På det konservative folkepartis vegne gav jeg ved lovforslagets førstebehandling udtryk for en vis skepsis med hensyn til indsættelsen af en ny § 8 a, der giver banker med et betydeligt antal aktionærer mulighed for at indføre en delegeretordning. Jeg skal nu meddele, at vi betragter denne ændring som en krænkelse af almindelige aktionærrettigheder, og at vi for en stor dels vedkommende er enige med Provinsbankforeningen i de synspunkter, den har fremført.

Vi betragter faktisk § 8 a som uigennemførlig, og vi anser den eksisterende mulighed for at afgive stemme ved fuldmagt som tilstrækkelig. Vi vil derfor inden tredje behandling stille ændringsforslag om, at § 8 a – det vil sige nr. 2 i lovforslagets § 1 – udgår. Hvis dette ændringsforslag ikke vedtages, kan vi ikke medvirke til lovens gennemførelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Førmanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om statsliskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m. v.

(Lovforslag nr. L 155. Fremsat 12/4 77. Første behandling 11/5 77. Betænkning 20/5 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ib Nørlund (DKP):

Som det fremgår af betænkningen, er der ikke taget det mindste hensyn til de indvendinger, vi fremførte ved førstebehandling. Jeg vil stadig henlede opmærksomheden på, at en virkelig kontrol med, at de beløb, der her er tale om, bliver udnyttet til energibesparende formål, findes ikke, og der findes meget store muligheder for at manipulere – for folk, som er dygtige til den slags ting.

Tilbage bliver bare, at der er tale om en kulant erhvervsstøtte, som gives på en måde, der meget stærkt strider mod den, hvorpå man behandler lønarbejderne, og specielt i de samlede forhandlinger, som man har haft i den forbindelse.

I den sammenhæng vil jeg advare imod, at man bruger energihensyn som begrundelse for alle hænde, som i virkeligheden betyder en urimelig behandling af almindelige mennesker, forbrugere og arbejdende mennesker. Jeg frygter meget for, at det er noget, vi kommer til at opleve en del gange i fremtiden. Det er rigtigt, at energiproblemerne er alvorlige, men at bruge den alvor som et afpresningsmiddel over for befolkningen er særdeles skadeligt, og jeg vil som sagt advare mod det.

På den måde har jeg svagt antydnet, at vi stemmer imod lovforslaget.

Wilhelm (VS):

Jeg vil gerne først sige, at vi i VS mener, at et forslag som dette er fejlplaceret i erhvervsudvalget. Det var VS imod, men vi var de eneste. Os skal man ikke tusse, hedder det vistnok nu om dage, men de øvrige på sekretærmødet var enten for ligeglade eller for sløve. Dette lovforslag har klart et energipolitisk formål – det er det, der er sigtet – og så bliver det henvist til erhvervsudvalget, mens nogle rent teknokratiske forslag som Demkokontrollen og den slags, der ikke har et klap med energipolitik at gøre, bliver henvist til det energipolitiske udvalg. Jeg mener, det er at lamme den hensigt, der oprindeligt var med det energipolitiske udvalg, og jeg håber, at en påtale nogle gange